

Mafana'ay paka'orad a takora'

Adihay ko kasasiroma no takora', ira ko tatangay ko tatirengan, ira ko mamangay ko tatirengan, ira ko i 'alo'aloay, ira ko i kilakilangay, ira ko i omaomahan, ira ko kohtingay ko koror kohcal ko tiyad, ira ko kangdaway ko tatirengan, ira ko ci folisay ko koror, ira ko pangtaay ko kalaliyaw no cengel no tatirengan, ira ko manga'ayay a makaen, ira ko ci tokoay caay kanga' a kaenen.

Kameleng ko tatirengan nangra, o kakaenen nangra sahto o fao' no omah, sanaw o hapadang no malingaday a mipatay to fao' no liwmah, o nga'ayay a fao' han ko pangangan to takora'. mafana' cangra mitakod, mafana' midangoy ato micelem, manga'ay ma'orip i hekal ato i nanom. Katalawan nangra ato mari'angay i cangranan o 'oner Ato o tolawtolaw, kita o tamdaw ko roma.

O soni nangra no mahoyhoy caay ka lecad, sa pangangan sa ko Pangcah i cangranan caay ka lecad, 'ok'ok nosa ko soni o 'ok'okay han ko pangangan, ano kora' kora' sako soni o takora' han ko pangangan, o pikorohay nawhan matiya ci kodicay ko tatirengan sapangangan hanen to roma a ngangan o pikodicay, itiraay i 'alo ciyak ciyak sanay ko soni, o kacyakay han ko ngangan, makaterikay a takora' o katerikay han ko

pangangan. I kasekakan no 'ayam ato kalalamoan nangra paytemek saan a mahoyhoy, matiya o tata'angay 'ongkakotay no omah.

Nikaorira ira ko mafana'ay mipaka'orad a takor, ki:r ki:r saan ko soni ningra, masoni ho kora takora' cakaeca ka 'orad, iraay ko cicilitan ningra. Iti:ya ho ira ko cecay a takora', tadamaliyang, malomataw, kali'ki', hali pacori' to wina, taynien ko cilah han no wina, mialaala o kohcalay a calami, piradom han no wina tala cowacowa saan a misalama, piaca to fita'ol han no wina capinaon maemin mapeleng koya fita'ol, maketer matolii to ci ina.

Ira ko cecay a romi'ad, tataa'ng ko adada ni ina, tahidanghan ningra koya wawa' a milimo'ot, “ Wawaaw tata'ang ko adada no mako, ano mapatay kako itiraen i taporo' ko pitadem takowanan haw. ” paca'of koya wawa “ hay ” saan. hai ko ha:i mapatay sato koya wina tadem hanira i lawac no 'alo, tata'ang ko 'orad maperad maala no cedas koya tadem ni ina, itiya ta mapalal ko faloco' noya wawa, paongaong sato to mangic, nanoya kotem sato ko romi'ad makadit ko kakarayan ki:r ki:r sato a tomangic i papah no kilang koya kangdaway a takora.

會祈雨的青蛙

青蛙種類很多，有的體型大、有的小，有的生活在樹上、溪邊、田野間，有的背部全黑肚子全白、有的全身黑、有的全身綠、有的淡黃、有的背部有一條明顯的線條，有的可以吃、有的有毒不可吃。

青蛙的身體滑滑的，專吃昆蟲，對農夫而言是幫手，牠們擅長跳躍、游泳及潛水，可在陸上存活，也可在水裡生存，公敵是蛇、白鷺鷥和鳥類。

青蛙叫聲不同，名字也不同，田蛙是'ok'ok，取名為'ok'okay，小青蛙的叫聲是 kora' kora'，取名為 takora'，癩蝦蟆像長癢瘡，取名為 pikodicay，很會跳躍的也取不一樣的名字，青蛙會在清晨或求偶時集體鳴叫。

有一個關於樹蛙會祈雨的典故。曾經有隻小青蛙，非常頑皮、搗蛋、愛跟媽媽唱反調，惹得媽媽又氣又惱。

有天，媽媽病得很嚴重，叮囑小青蛙在她死後埋在坡地上！結果，小青蛙把媽媽埋在溪邊的沙土上，大雨一來河水暴漲，沖毀了墳地，小青蛙很後悔，每當烏雲密佈天將下雨時，就爬到樹上哀號哭泣。人們就叫牠是會祈雨的青蛙。